

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **N. B.**, zastoupené JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2012, čj. MV-86775-3/SO/sen-2011, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 7. 2014, čj. 57 A 11/2013 – 57,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 21. 6. 2011, čj. OAM-32298-14/DP-2011, neprodloužilo žalobkyni platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 31. 12. 2012, čj. MV-86775-3/SO/sen-2011.

II.

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 15. 7. 2014, čj. 57 A 11/2013 – 57, zamítl.

III.

4. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

5. Stěžovatelka poukázala na nepřiměřený dopad rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu do svého rodinného a zejména soukromého života. Pojem soukromý život je výrazně širší než pojem rodinný život a jeho nedílnou součástí je

i život profesní (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 12. 1992, *Niemietz proti Spolkové republice Německo*, stížnost č. 13710/88). Stěžovatelka úspěšně podniká v České republice již čtyři roky, dokázala si zajistit dostatek zakázek a uživit rodinu. Důsledky napadeného rozhodnutí jsou podle stěžovatelky zcela nepřiměřené důvodu, pro který jí nebyl pobyt prodloužen. Stěžovatelka byla přesvědčena, že výkon a následné právní následky napadeného rozhodnutí by pro ni znamenaly nenahraditelnou újmu, zároveň se přiznání odkladného účinku nepřiměřeně nedotkne práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

IV.

6. Žalovaný nedoporučil přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle jeho názoru nemůže stěžovatelce v tomto řízení vzniknout újma. Ta by mohla vzniknout až rozhodnutím o správním vyhoštění stěžovatelky z České republiky. Přiznání odkladného účinku by bylo podle žalovaného v rozporu s veřejným zájmem, který spočívá v ochraně České republiky před neoprávněně získanými povoleními k pobytu ze strany cizinců.

V.

7. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku byly v nyní posuzované věci splněny.

8. Úvodem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

9. Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

10. Přestože stěžovatelka odůvodnila žádost o přiznání odkladného účinku vznikem „nenahraditelné újmy“, Nejvyšší správní soud neshledal, že by nesprávnost použité terminologie, která platila do 31. 12. 2011, bránila přiznání odkladného účinku. Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 303/2011 Sb. došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. „nenahraditelnou újmu“ žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), ale je třeba prokázat nepoměr mezi újmou, která by vznikla žalobci nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

11. Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku především tvrzeným nepřiměřeným zásahem do svého rodinného a zejména soukromého života, protože v důsledku napadeného rozhodnutí by byla nucena opustit území České republiky.

12. Jakkoliv soud nepředjímá věcné posouzení kasační námitky, podle které by výkonem napadeného rozhodnutí došlo k nepřiměřenému zásahu do rodinného nebo soukromého života stěžovatelky, nepřiznání odkladného účinku a v jeho důsledku (byť nikoliv bezprostředním) nucené vycestování stěžovatelky před posouzením zákonnosti neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu Nejvyšším správním soudem by mohlo stěžovatelce způsobit nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Sama skutečnost, že stěžovatelka bude moci pobývat na území České republiky i po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem, by se práv a právem chráněných zájmů třetích osob neměla nijak dotknout, resp. žalovaný vůbec nepředestřel soudu reálnou argumentaci týkající případného ohrožení práv třetích osob.

13. Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze po cizinci požadovat, aby předešel případné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a „*nechá si uložit*“ správní vyhoštění, které následně bude moci napadnout žalobou, s níž je spojen odkladný účinek ze zákona. S rozhodnutím o správním vyhoštění je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území České republiky na určitou dobu.

14. Nadto Nejvyšší správní soud uznává ve své judikatuře, že k právu na spravedlivý proces zpravidla náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (viz např. usnesení ze dne 16. 8. 2012, čj. 4 As 56/2012 – 58, dostupné na www.nssoud.cz). Byť je stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátkou, pro řádný výkon jejího práva na spravedlivý proces je vhodné, aby mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o své kasační stížnosti.

15. Důvodem pro neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatelce byla skutečnost, že v průběhu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání se stěžovatelka odhlásila z evidence osob samostatně výdělečně činných na dobu osmi měsíců. Podle žalovaného tak přestala plnit účel pobytu. V kontextu konkrétních skutkových okolností posuzované věci lze tedy předpokládat, že pobyt stěžovatelky na území České republiky po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem nepředstavuje riziko, které by zakládalo rozpor s důležitým veřejným zájmem. Tímto závěrem soud nijak nepředjímá posouzení otázky, zda bylo rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatelky vydáno v souladu se zákonem. Usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

16. V neposlední řadě Nejvyšší správní soud přihlédl také ke skutečnosti, že krajský soud přiznal usnesením ze dne 15. 3. 2013, čj. 57 A 11/2013 – 33, odkladný účinek žalobě, přičemž kasační soud neshledal, že by se skutkové okolnosti věci změnilы natolik, aby přijal odlišný závěr.

17. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu stěžovatelky a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. října 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu
(řádná dovolená)

v zast. JUDr. Michal Mazanec
místopředseda soudu